

„Edinost“

zhaja enkrat na dan, razun nedelj in praznikov, ob 6. uri zvečer.

Naročnina znaša:

Za celo leto 24 kron
za pol leta 12 „
za četrt leta 6 „
za en mesec 2 kroni

Naročnino je plačevati nadrej. Na naročbe brez priložene naročnine se uprava ne ozira.

Po tobakarnah v Trstu se prodajajo posamezne številke po 6 stotink (3 nč.); izven Trsta pa po 8 stotink (4 nč.).

Telefon št. 870.

Edinost

Glasilo političnega društva „Edinost“ za Primorsko.

V edinosti je moč!

Oglasti

se računajo po vrstah v petitu. Za večkratno naročilo s primernim popustom. Poslana, osmrtnice in javne zahvale, do mači oglasti itd. se računajo po pogodbi.

Vsi dopisi naj se pošiljajo uredništvu. Nefrankovani dopisi se ne sprejemajo. Rokopisi se ne vračajo.

Naročnino, reklamacije in oglase sprejema upravništvo. Naročnino in oglase je plačevati loco Trst.

Uredništvo in tiskarna se nahajata v ulici Carintia št. 12. Upravništvo, in sprejemanje inseratov v ulici Molin piccolo št. 3, II. nadst.

Izdajatelj in odgovorni urednik Fran Godnik.

Lastnik konsorcij lista „Edinost“.

Natisnila tiskarna konsorcija lista „Edinost“ v Tru.

Goriški razkol.

(Dopis goriškega rojaka, živečega v Istri.)

Že enkrat mi je bilo na misli, da bi — kakor goriški rojak — napisal dve, tri o nesrečnem narodnem razkolu na Goriškem. In če sem danes nastavljal svoje pero v omenjeno svrbo, si nikakor ne domišljam, da dosežem tudi kakov uspeh... Nikakor ne! Vendar pa menim: kakor ima vsakdo pravico, da pove svoje mnenje o tem in onem, imam tudi jaz pravico, da povem svoje o najžalostnejšem pojavu na obnebu slovenske politike zadnjega časa.

Naš dični istrski sokol, državni poslanec Spinčič, je povdarjal na obnem zboru »Edinosti« dne 26. nov. m. l., da je imel gledé Goriške vedno tri idejale: Gregorčiča z njega šolskimi načrti, Tuma z njega gospodarsko-organizatoričnim talentom, in Gabršček, ki je oba prejšnja popolnjeval na časnikarskem polju... Jednakega menenja, kakor drž. poslanec Spinčič, je bila tudi ogromna večina goriških rojakov, s to razliko, da se je k goriškim rojakom pridruževalo tudi ime grofa Coroninija, ki je s svojim uplivom in svojim imetjem nekako popolnjeval vse prej imenovane... Imena Gregorčič-Tuma-Gabršček-Coronini zdela so se slehernemu goriškemu Slovenceu neločljiva. Tako je bilo do zadnjih, splošnih državnozbornih volitev leta 1897. Takrat pa so se začele trositi po deželi najrazličnejše govorice o dru. Tumi; vse z očitnim namenom, vzbuditi v ljudstvu nezaupanje do tega moža...

Ko smo pa propadli v veleposestvu, čuti je bilo marsikake grehe na račun »Sloge«. Govorilo se je: Za kmečke občine bi se bilo moralo takoj postaviti samostojnega kandidata, pod pogojem, da se odpove na korist Coroniniju, ako bi le-ta v veleposestvu ne bil izvoljen. V tem slučaju bi imel Coronini dosti več upanja do zmage, ker je mnogo veleposestnikov, kateri bi pač volili za grofa Coroninija, a niso volili za slovensko stranko... Vse to se je govorilo po deželi, a skozi vse se je vlekel, kakor rudeča nit, prepričanje, da le zato ni bil postavljen samostojen kan-

didat za kmečke občine, ker bi ne mogli postaviti družega, nego — dra. Tuma! Ta pa nekaternikom že takrat ni bil všeč; in da smo zmagali v veleposestvu, pokazal bi se bil morda razpor že takrat očitno...

Tako pa je telo, telo, dokler ni slednjič ožen, ki je tlel dolgo časa pod pepelom, bruhal z vso silo na dan. In tako smo doživeli grdo, ostudno mejsebojno klanje, kakoršnjemu zastojni iščemo para v zgodovini naših političkih bojov...

In zakaj vse to? Ali gre za načela, za prepričanje? Ne in ne! Naj še tako pazno zasledujemo ves ta goriški boj, naj še tako iščemo načelnih vzrokov: ne najdemo jih... Čemu preganjati enega Tuma? Ali ni dosti dela tudi za-nj?! Čemu mu očitati, da stremi za narodnim vodstvom, ko je vendar vsakomur jasno, da brez volje naroda ne more nihče postati narodni voditelj?! Ali bi ne bilo mogoče, da delata Gregorčič in Tuma složno za blagor naroda? Čemu ubijati delavce, kakoršen je dr. Tuma, ko je dovolj prostora in še več dela zanj in tudi še za druge...?! Čemu nbijati ljudi, kakoršen je Gabršček, s tem, da se jih proglašajo za sebične, neznajneže in Bog ve, kaj še?! Gabršček utegne imeti svoje slabosti in napake, kakor jih ima vsaki drugi človek; a nazadnje je vendar-le res, da je on delal in še dela za narod! In če si je mož o tem tudi materialno opomogel, je to njegova sreča, katere mu ni smeti zavidati, ali še celo očitati. Saj menda ni nikjer zapisano, da morajo vsi Slovenci ostati večni siromaki...

Pa tudi dr. Gregorčič ni zaslužil take usode... Jaz sem uverjen, da je bil le zaveden po volkovih, ki so se mu približavali v ovčji obleki... Ne da se tajiti, da on ni živel in ne živi za-se, ampak za svoj narod, kateremu žrtvuje večino svojih dohodkov!! Zato je moje skromno, nemerodajno menenje, da je Gabršček s svojim znanim odprtim pismom šel vendar-le predaleč, ker je z istim takorekoč zaprl pot do sprave...

Koncem konca pa moramo priti do zaključka, da goriškega razkola nista kriva ne

Gregorčič ne Tuma, marveč neka tretja skrivna moč, katere hoče po ovinkih do cilja, katerega ne more doseči po ravni poti.

Slavoljub Podslapinsky.

Politični pregled.

TRST, 22. februarja 1900.

K položaju. Danes se je sešel državni zbor. Do pred par dnevi so trdili, in je tudi res izgledalo nekako tako, kakor da se to pot državni zbor sestaja ob znatno zboljšanem razpoloženju. Videz je bil vsaj tak, kakor da so stranke nekam utrujene po tolikih bojih in da po dolgem času občutijo potrebo miru. Ali čim bližje je prihajala ura sestanka, tem bolj je gineval ta videz in znamenja so se jela množiti, da bojevitost je imela le malo pavzo, a da ni postala manjša. Razpoloženje za mir v resnici ni postalo boljše, ker je objekt boja ostal! A ta objekt je sedaj vprašanje o notranjem službenem jeziku na Češkem. Vsa poročila iz češkega tabora soglašajo v tem, da Čehi nikakor ne odnehajo od zahteve restituiranja češkega notranjega jezika, in da hočejo nastaviti z obstrukcijo, ako se jim ta zahteva ne izpolni. Odnevi z nemške strani pa zveni z — ne! Nemei pravijo sicer, da načelno niso proti tej zahtevi Čehov, ali ta »koncesija« da mora ostati za pravno konferencijo, ker je to glavna odškodnina, katero hočejo privoliti Čehom se le na konferenci za — druge koncesije Nemcem v prilog! Kakor vidno, stoje Nemei na stališču, ki je gotovo jako praktično in koristno, ki pa priča, da se je pravni čut Nemecev razvil v čudni smeri. Če sem komu kaj vzel po krivici, menim, da mu moram, ako hočem poravnati krivico, vrniti vzeto brez pogojev, brez pridržkov. Če pa zahtevam kako plačilo za to, ker sem pripravljen povrniti, kar sem vzel po krivici, je to morda, kako smo rekli, jako praktično, ali — pošteno ni!! Navskrižje, in vir skoro gotovim bodočim homatijam in bojem, je torej zahteva Čehov, da se jim češki notranji jezik vrne brez vsake kompenzacije, torej takoj pred

zvršetkom pravne konference, a Nemei hočejo imeti gotovost, da bodo poplačani za to, kar zahtevajo Čehi brez odškodnine, ker je njihovo pravo.

Česka obstrukcija visi torej že nad parlamentom in se skoro gotovo spusti doli kakor zavora na kolo parlamentarne mašine. Dogodki pa so menda dokazali do evidence, da preko češke obstrukcije ni parlamentarnega delovanja.

Ako pride torej, kar se pričakuje z gotovostjo, ako se češka obstrukcija res nastavi zopet, potem bomo videli, da se prav za prav ni nič spremenilo, da smo tam, kjer smo bili za Badenija, Thuna, Claryja.

Dunajska »Information« je dosledno sodila položaj bolj optimistiški in je vedno trdila, da stvari vendar niso tako črne, kakor se vidijo očesu, ki ni navajeno gledati bolj globoko. V zadnji svoji situacijski sliki pa priznava tudi ta list, da so poročila s notranje-politiškega bojišča veliko slabša. Po teh poročilih se je položanje jako poostriilo. No »Information« meni, da je češka obstrukcija sicer res možna, ali neizogibna vendar še ni. Ali nevarnosti ni smeti iskati samo na češki, ampak tudi na nemško-liberalni strani. Vzrok pesimizmu na tej strani pa zopet ni v jezikovnem vprašanju, ampak v — dunajskem. Velik del liberalcev da so razjarjeni radi koncesije, ki jo je vlada privolila krščanskim socijalistom in žugajo tudi oni z obstrukcijo. Njim na strani bodo stali socijalni demokrati. Kakor je za časa Badenija le radi Luegerja navstal spektakel proti jezikovnim navedbam, tako utegne sedaj navstati spektakel v pravni konferenci — in v državnem zboru tudi, to se ume — radi dunajskega vprašanja.

Mi pa menimo, da se bliža že tretji in morda najvzjemirliji element, ki — ako res poseže vmes, kakor vse kaže — mora povzročiti kaos, v katerem se naš parlamentarizem mora definitivno pogreztniti. Ta tretji moment, ki je morda usodnejši, nego žuganje z obstrukcijo, je razpoloženje v poljskem kolu. V vsem valovju, ki je butalo

PODLISTEK

Naš — svetovni boj!

(Pismo iz Graden.)

Poročati Vam moram, cenj. g. urednik, kaj se mi je pripetilo v Graden, kako sem poveljeval Slovence in posebno še belo Ljubljano.

Sedel sem v kavarni in čital neki francoski časopis, čegar imena ne vem prav. Se nisem toliko ozrl na naslov lista. Tu je prišel k meni neki fin gospod ter me ogovoril po francoski: »Monsieur, parlez vous francais?« »Oui, monsieur, un peu«, sem mu odgovoril v zadregi in sem si mislil: naj bo, bom že nekaj lomil, kar bom mogel. Saj mi menda ne zameri, če ne bi slo gladko. Francoz pa je bil tudi vidno razveseljen, ko je našel nekoga, s katerim se je mogel vsaj nekaj razgovoriti. Nemški je namreč govoril zelo težko in še to zelo neumljivo, ker je besede vedno po francoski naglašal, da ga je strežaj moral vedno po dvakrat vprašati, če je n. pr. zahteval »bite, ang likör«. Meni je o tem skoro vedno silil smeh, pa sem se, seveda, modro držal.

Francoz se mi je prav uljudno predstavil kakor rojen Parižan in jaz njemu kakor »Sloviene«.

»A, Sloviene«, je dejal Francoz prijazno, »to je Rus, kaj ne?«

«Da, da, moj gospod, govorimo skoro isti jezik, le da se imenujemo Slovence».

Povedal sem mu na to vse, kje Slovenci bivajo in tako sva prišla do slovenske metropole, do bele Ljubljane.

Tam, sem dejal, razsaja grozovit boj.

»Zakaj in s kom?«, je vprašal Francoz radovedno! »Nisem še nič slišal o tem boju. Menda kaj takega kakor z Buri?«

«O, še neizmerno važnejšega! Bije se strašen boj med klerikalnim zmajem in liberalno mislijo. Ko bi svet imel le nekoliko pojma, kolike važnosti za ta boj, bi moral pustiti vse druge skrbi in priti na Kranjsko, v Ljubljano. Tu se mora boj odločiti, boj med Luciferjem in sv. Mihaelom!«

»Kaj mi pravite?«

«No, gospod moj, brez šale. To je gola resnica. Svet se suče sedaj okrog Ljubljane. Potoki črne krvi teko vsled tega boja, da je Ljubljana postala že velika črna reka. Vsa Ljubljana je skoro vedno zavita v gosti dim in meglo, vse vsled tega boja. In po ulicah frčijo klobuki z glav, da je joj. Gospod, vi nimate pojma, kako grozovit in kako važen je ta boj!«

»Verjamem, že verjamem, moj gospod! Kolikor povzemam iz Vaših besed, se bije ta boj po časnikih?«

«Sosebno, sobesno! A ne samo po časnikih, tudi s pestmi. No, saj sem dejal, kako po ulicah klobuki frčijo z glav».

»Kako pa se zovejo glavni vodniki?«

«No, »Slovenski Narod« in »Slovenec«. Prvi ubija klerikalnega zmaja in drugi mlati liberalno misel. In še kako! Gospod, vi nimate pojma».

»Na primer?«

«Primer? kaj bi imeli od enega? No, pa vsaj enega. Kako pravite že vi duhov-

nom... abbé, abbé. »Slovenski Narod« pravi: »ščené«. No, kaj pa vam je? Saj ste mi skoro omedleli. Nikar se ne prestrašite. Veste, to je goreč boj».

»Že umem, monsieur».

«Vidim, da vi Francozi niste sposobni za tak boj, ker omedlevate že ob taki malenkostni besedi. Pa dovolite mi samo še en primer».

»Prosim, monsieur».

Če »Slovenski Narod« polemizuje proti drugemu dnevniku, proti »Edinosti«, tedaj ne pravi: »Edinost« piše... itd., ampak celo drugače, duhovito, strašno duhovito, tako-le: »Stara kofetaria že spet postavlja svoj lonec v Ljubljano in iz njega obliva zdaj tega, zdaj onega...« Tako ne znate vi Francozi».

»Ne, ne, monsieur. Že vidim, da smo mi na Francozkem zavozili s svojo politiko. Bomo morali priti v Ljubljano se učit».

«Kaj učit, pomagat, pomagat! Svet se okrog Ljubljane suče. Če tu liberalci ubijejo klerikalnega zmaja, bo na vsem svetu: mir in tudi skala sv. Petra se zruši, če zmagajo liberalci. Gotovo! Mi lahko verjamete! »Slovenski Narod« in »Slovenec«, to sta dve korifeji. Prvega bodo gotovo o Pariški razstavi dejali vrh Eiffelovega stolpa in drugega na vrh zvonika sv. Petra v Rimu. To tudi služita».

»Kako pa mlatijo liberalno misel?«

«Največ s konsumnimi društvi. Vi nimate pojma, monsieur, kako so ti ljudje iznajdljivi in — učeni!»

»Imajo seveda akademije znanosti».

«Da, uredništvo »Sloven. Naroda« se zove».

»Tudi univerze?«

«Ne potrebujejo. Učenost jim je že priručena».

»Veliko industrijo?«

«Nad takimi malenkostmi so vzvišeni».

»Fabrik nič?«

«Ne utegnejo misliti na to, ne utegnejo. Veste, da morajo odločiti boj med klerikalnim zmajem in liberalno mislijo».

»Vi gotovo čitate »Slov. Narod«.

«Nisem sposoben, monsieur».

Pa »Slovenca?«

«Ne, ne upam si ga vzeti v roke».

»Kako govorite?«

«Da, da res je. Onim na Kranjskem se še pozna nek nimbus okrog glave od same gorečnosti. Čutijo se poklicane, da izvojujejo strašni boj zoper Luciferja. Nikar se mi ne smejite, to je resna reč, verjamite mi. Ali prosim, ne izdajte me, da jaz kakor duhoven nisem tako vnet za »Slovenca«. Ne čutim se poklicanega. Pa ne izdajte me!»

»Nikakor, monsieur».

«Sicer, veste, me takoj obsodijo in ekskomunicirajo... in bi klical na mene ogenj in žveplo z neba, ker liberalcev ne sovražim».

»Torej vi niste sobojevnik».

«Ne! Mi Slovenci izven Kranjske smo bolj navadni ljudje in se nam je tudi boriti z drugimi sovražniki, ki nas malone derejo ob živem telesu, posebno na Koroškem in v Primorju».

dosedaj od desne in leve, je bila vendar ena stalna točka, ki je bila v edino oporo položena. Ako je resnica, kar govore poročila o razpoloženju v poljskem klubu, se utegne porušiti še ta zadnja opora, ki je bila — dosedanja večina. Poljaki hočejo odločno nastopiti proti češki obstrukciji. Čim pa bodo ločena češka in poljska pota, dosedanja večina — je bila! Kako usoden dogodek bo to, pokaže še le bodočnost. Kajti ob razmerah, kakor so, ni misliti na drugo solidno, ali v najmanjši meri homogenno večino. Parlament brez večine oziroma njega nemogućnost za ustrojenje večine, pomenja pa v svojih zadnjih konsekvencah — absolutizem!!

Simptomatična volitev. Izid večerajšnje državnozborske volitve za mestno skupino Kladno-Slany je simptomatičnega pomena za mišljenje v narodu češkem in realnega pomena za dogodke na Dunaju. Kandidat mladočeške stranke, dr. Čelakovski, je prišel v ožjo volitev s kandidatom radikalne stranke, drom. Baxom. Ta izid je torej velicega pomena tudi za gospoda Körberja in vse one, ki zahtevajo od Čehov žrtev na žrtev, da bi pomirili Nemce. Ta volitev je torej kakor mejnik, ki markira mejo žrtvam. To mejo bo morala respirirati tudi češka delegacija na Dunaju. Nismo torej rekli preveč, rekši, da je ta volitev velikega pomena. In res brzojavljajo »Politiki«, da je izid večerajšnje volitve napravil velik utis na vlado in je sploh vzbudil senzacijo v političkih in parlamentarnih krogih.

Preko trozveze do Velike Nemčije. Zopet moremo zabeležiti glas, ki priča, da je med Madjari vsaj posamičnih mož, ki o vzrokih, ki so doveli Bismarcka do tega, da je jel snovati trozvezo, sodijo blizo jednako, kakor moramo soditi Slovani, ako s potrebnim kriterijem motrimo stvari velike politike. V proračunski razpravi v zbornici v Budimpešti je namreč posl. dr. Fran Major izustil govor, ki mora vzbuditi največje zanimanje zlasti mej nami Slovani na jugu monarhije, kajti izvajal je, da Nemčija je tako zavzeta za trozvezo le radi sebe in svojih velenemških načrtov. Nas Jugoslovane pa mora ta govor zanimati zato, ker je dokazoval, da načrti bodoče Velike Nemčije vodijo preko — Trsta!! To spoznanje je menda prešinilo ves zasedni svet, razum vseh onih, ki nočejo več stvari: bodisi, ker se identifikujejo z cilji Velike Nemčije, bodisi, da jih predsodki proti nam Slovanom delajo gluhe in slepe za vse, kar se godi okoli njih. Med te poslednje bi prištevali mi naše avstrijske državnike in diplomate. Le-ti so tako zavzeti po animoznosti proti nam, da niti nimajo možnosti za zavedanje, kolike nevarnosti morejo navstati za državo, ako animoznost nje voditeljev zadevuje in ozlovolja večino prebivalstva. Ti možje so se tako zarili v tradicionalno politiko svojo, da jim zastoj govore tudi Madjari a la Major. Vendar pa je dobro, da se vsaj tu pa tam ponavljajo swareči glasovi, in sicer zato, ker je tudi med nami

«In Ljubljana dopušča to?»
«Čudno vprašanje? Saj veste, da morajo tam izvojevati svetoven boj! Ne utegnejo misliti na nas. Boj med klerikalnim zmagajem in liberalno mislijo jim je tako silovito važen, da nikdar ne odjenjajo od njega. Rajši pustijo, da se narod ves potuje, nego da bi le količkaj odjenjali od tega epohalnega boja.»
«Svet je nespameten, da se tako malo zmeni za nje.»
«I seveda! Svet se sedaj okrog Ljubljane suče. Tu je boj brez presledka, dan za dnevom. Kar imate vi Francozi samo v malem, je tu »en gros».
«Jaz bom moral poročati o tem n. pr. v »Figaro».
«To bi pač bilo dobro. Priporočam Vam pa tudi, da Francozi o prihodnji volitvi predsednika republike pridejo izbirat na Kranjsko, morda mej one, ki ubivajo klerikalnega zmaja.»
«Izvrstno. Bom poročal o vsem.»
«Jaz bom pisal dopis v Rim, da naj za papeževga naslednika izvolijo katerega od »Slovenčev» vojske.»
«Rad bi Vas, monsieur, še kaj povprašal. Pa morda še drugikrat.»
«Prav rad, monsieur, postrežem.»
«Adieu!»
«Z Bogom!»
Potem pa sem si slikal in se veselil, kako zaslovi ta naš svetovni boj, ako mož res objavi vse to.

I. Š. Rogačan.

samimi še kratkovidnežev, ki ne vidijo jasno, kam merijo cilji naših dobrih prijateljev v Berolinu, in kako se moramo načelno protiviti zistemu v nanj in notranji politiki in sicer vnanji zato, ker služi tujim interesom in v tej službi usodno in pogubno vpliva na notranjo politiko.

In dosledno se moramo upirati zistemu v notranji politiki, ker je prikrojena v smeri vnanje politike, podrejene tujim uplivom in načrtom, kateri načrti se križajo z razvojnimi pogoji naše monarhije in katerih uresničenje more iti le preko — ekzistencije monarhije. To misel je izvajal tudi poslanec Major v zbornici ogerski, naglašuje sosebno: Vpliv v zvezi ima le Nemčija. Le-ta je napravila že velike investicije v Mali Aziji in si je tam, že najela pristanišče. Nemčija potrebuje trozvezo za ustvarjenje velike nemške jednote. Sosebno pa si išče najkrajše poti do Vztoka. Interes Ogerske pa zahteva, da ne pride do te nemške jednote, katere glavni cilj je posest tržaškega pristanišča, ki bi bilo za Nemčijo neprecenljive vrednosti, ker bi jej zagotovilo gospodstvo na Sredozemskem morju. Že Bismarck je rekel: Trst ne sme nikdar pripasti k Italiji!

Konec je posl. Major pozival naše diplomate, naj bodo pazni, da ne pride do tega, da se bodo tudi na Balkanu, v Makedoniji in Albaniji zidale le nemške železnice.

Kolikor bosed, toliko resnice, le ožj je premalo v Avstriji, ki bi videle, kam nas sistematično dovaja naša vnanja in žnjo notranja politika, dobivajoča direktivo iz — Berolina.

Tržaške vesti.

Ples laških trgovcev je bil dobro obiskan. Od slovenskih trgovcev je bil navzoč jeden sam, o katerem pa vemo, da je naš z dušo in telom, ki je bil tudi na plesu naših in ki je zašel tja — ne vemo: zakaj?! Naših mladeničev je bilo na laškem plesu le kakih 6 (a še ti so šli le na opazovanje in v namene poročanja). V obče je bilo na plesu k večjemu 40—50 trgovcev in pomočnikov, vse ostalo so bili židovski posredovalci in Lah sploh. Onih naših, ki so podpisali vabilo na ta laški ples, jih ni bilo!! Elegance nobene. V moralnem pogledu: fjaško!

V strahu pred terorizmom! Pišejo nam: Ne vemo, ali naj bi se hudovali nad našim, ali nad lahonskim ljudstvom, oziroma magistratovim terorizmom, ki ga porablja proti našincem! Mi vemo, kakov terorizem je to, mi ga poznamo. Vendar pa menimo, da je mej našimi v obče preveč strahu pred magistratnimi organi, osobito pa nam ne gre v glavo, zakaj bi se bali ljudje, ki so posestniki, trgovci ali samostojni obrtniki? Ko bi Vam hoteli navajati vse razloge, ki jih navajajo nekateri naši zaupnim možem, ki imajo nalogo nabirati reklamacije za predstojelce volitve, bi se gotovo prišli za glavo, kajti, ako bi tako postopanje ne bilo toli žalostno, bilo bi grozno — smešno.

Nočemo na dan s podrobnostimi, ker upamo, da se stvar že kedaj obrne na bolje, priporočati pa moramo našemu ljudstvu sploh, naj več čita, naj se uči od nasprotnika in naj postane že enkrat — resno!

Aretirali so večeraj zaradi izgrediv: 25-letnega Ivana Magazzina, Virgila Sterna in 20-letnega že večkrat kaznovanega ter iz Trsta izgnanega Ivana Perhveca.

Požar na parniku. Sinoči ob 11. uri je nastal na Lloydovem parniku »Nadvojvodinja Karlota«, zasidranem ob pomolu Sv. Karola, neznamen oženj. Še predno so prispeli gasilci, je bil požar že ugašen.

Poskušen samomor. Sinoči ob 9. uri in pol so našli na neki klopi v ulici Acquedotto 16-letno delavko Ano Franchini iz ulice Crosada št. 8, ko je baš izpila količino fenilne kisline. Zdravnik z rešilne postaje ji je podelil prvo pomoč, ter jo dal spraviti v bolnišnico. Za vzrok nesrečnemu činu se ne ve.

Nagle smrti je umrl večeraj jutro 58-l. mehanik Karol Glaser iz ulice Castaldi. Na lesnem trgu mu je naenkrat postalo hudo in neki redar ga je spravil na rešilno postajo, kjer je Castaldi kmalu potem umrl. Truplo je zavod Zimolo prepeljal v mrtvašnico pri sv. Justu.

Vremenski vestnik. Včeraj: toplomer ob 7. uri zjutraj 8.5, ob 2. uri popoldne 12.4 C. Tlakomer ob 7. uri zjutraj 746.9. — Danes plima ob 1.4 predp. Oseka ob 9.24 predp.

Dražbe premičnin. V petek, dne 23. februarja ob 10. uri predpoludne se bodo valed

naredbe tuk. e. kr. okrajnega sodišča za civilne stvari vršile sledeče dražbe premičnin: v Šklednu št. 138. in 211. oprema mesnice, meso in hišna oprava; Corso št. 2. in Riborgo št. 4, mehanično orodje; v ulici Lazzaretto vecchio št. 4, hišna oprava; v ulici dell'Olmo št. 2, hišna oprava.

Hôtel Sušak. Dne 1. marca t. l. se odpre na Sušaku pri Reki »Hôtel Sušak«. Lastnik mu je gosp. Peter Marac s Sušaka. Hôtel bo urejen najmodernejše ter bo imel zvezo z vlaki; tako, da je radi lepše lege in zdravega kraja — priporočati potnikom, naj raje v tem hotelu prenočujejo, nego pa na Reki, kajti tudi vozina je ista.

Hôtel je pripraven zlasti za one, kateri prihajajo v morske kopelji.

Priporočamo torej ta hotel vsem Slovencem, ki bi imeli opraviti na Reki. Podpirajte našega sobrata Hrvata.

Odbor »Kmetijske družbe« bo imel v soboto, dne 24. t. m. ob 2. in pol uri pop. zelo važno sejo.

Peveci pevskega društva »Adrija« v Barkovljah vabijo na plesni venček, katerega prirede v nedeljo dne 25. t. m. v dvorani »Narodnega doma«. Pri plesu bo svirala Wagnerjeva godba. Začetek ob 4. uri popoldne.

Darovi možki podružnici družbe sv. Cirila in Metoda. Na upravo našega lista je poslala gospa Marija Muha iz Lokve 56 kron, katere sta nabrali gospici P. Praprotnik in Bekar o priliki poroke gosp. Antona Muhe.

Ta denar smo izročili blagajniku omenjene podružnice.

Vesti iz ostale Primorske.

× Tabla-frankfurtarica — izginila! Iz okraja koperskega nam pišejo: Gospod urednik! Tabla-frankfurtarica, o kateri ste sporočili v »Edinosti«, je zginila z šolskega poslopja v Marezigah. Govori se, da jo Marezigani pošljejo na svetovno razstavo v Pariz, od tam pa v muzej v Ljubljani. Resničnost te govorice ne morem zajamčiti, a kakor vesten in točen poročevalec si štejem v dolžnost, da čestite čitatelje obvestim o tem.

Govori se tudi, da je marezigiški učitelj And. Gross dobil od glavnega vodstva »Schulvereina« posebno pohvalno diplomu za to, ker se je s tako vno lotil gradnje prvega temelja nemškemu mostu ob Adriji, »Südmarka« pa da mu je izrekla svoje priznanje na njegovi plemeniti vnemi za mater Germanijo.

Kakor prve, tako ne morem zajamčiti niti resničnosti teh slednjih dveh govorice. Može pa je vse na svetu.

× Ne trpinčite živali! Iz soške doline nam pišejo: Kaj se Vam zdi, gospod urednik, ali je zakon proti trpinčenju živali veljaven tudi za Primorje? Zdi se, da ne, kajti po soški dolini vidimo vsaki dan, kako grozno trpinčijo živali, prednjači pa — e. k. pošta. Poštni voz tehta že prazen do 8 kvintalov. V vozu sede navadno po 4 osebe, a na »kozlu« še dve. S kočijazem vred torej 6 ali 7 oseb. A kje je še vsa prtljaga? Cesta pa slaba in mehka vsled nepretrznega deževja, tako, da se kolesa globoko udirajo. A vso to težo morata vlačiti dva konja, ko bi morali vpreči vsaj 4. In ta grozna vožnja traja od Gorice tja gori do Cirknega in Idrije. Človek bi pričakoval, da bodo tudi gospodje v Gorici videli in mislili, kakor vidimo in mislimo mi na deželi, da je vendar grdo tako trpinčenje živali. Nam se kar smili uboga žival, ko jo vidimo, kako je utrjena, upala, izmučena. Pošta vendar ni železnica, na katero se naklada kolikor hoče. Pa kaj govorimo? Saj vidimo, kako celó v Gorici, pred očmi izobraženega občinstva, morata po dva konjička vlačiti težke in prenapolnjene omnibuse, po mestu in na kolodvor in nazaj, ves božji dan do pozne ure zvečer. Povsodi vidimo, kako nevhvaležen je človek živali, ki ga vendar živi! Ali imamo zakon proti trpinčenju živali? Ako ga nimamo, naj ga ustvari in strogega! Ako ga pa imamo, naj se vendar izvršuje! In če je potreba, tudi proti — e. k. pošti!

× Ženski podružnici sv. Cirila in Metoda v Sežani je poslala rodbina Živčeva iz Skopega 6 K., nabranih o priliki proslave srebrne poroke g. Josipa in gospe Terezije Živec. Ko jima podružnica častita k srebrni poroki, želi, da bi slovenske družine ob svojih družinskih praznikih posnemale zgled rodoljubne rodbine Živčeve v Skopem! — Mohorjani v Skopem so darovali 1 krono 60 stotink.

× Maskarada »Prvega Istrskega Sokola« v Pulju bo na pustni torek dne 27. februarja 1900 v lastni dvorani. Vse maske bodo podvržene kontroli. Vstop je dovoljen samo povabljenim.

Vesti iz Kranjske.

* Protestantško gibanje postaja zadnji čas tudi v Ljubljani sila živahno. Tamkajšnjim protestantom je ministerstvo ugodno rešilo prošnjo, da smejo imeti »Unterhaltungsabende«. V protestantskem farovžu imajo sedaj o večerih eno uro »Bettstunde«, po dve uri pa zabave, na katere lovi ljudi poseben agitacijski klub. Od kod neki izvira ta hipna, najnovejša protestantska gorečnost v veri?! Saj vemo: protestantizem je identičen z velenemško idejo.

* Boj proti šoli in zmaga te poslednje. Iz okraja postojnskega nam pišejo dne 13. februarja: Minolo je že več let, odkar so vasi Bukovje, Predjama in Gorenje prosile slavni deželni šolski svet za ustanovitev nove ljudske šole v Bukovji za omenjene tri vasi. Dosegli smo bili, da se je dne 10. septembra 1897. vršil komisijski ogled e. kr. okrajnega šolskega sveta v Postojni. Na to so zastopniki navedenih vasi — za Predjamo Anton Srebotnjak, za Bukovje Josip Jurec, za Gorenje Ivan Jurec — in županstvo v Hrenovcih dobili sledeči odlok: »Št. 381.

Zastopniku vasi Predjama, gospodu Antonu Srebotnjaku v Predjami 13

C. kr. deželni šolski svet je po dogovoru s kranjskim deželnim odborom v zmislu § 59, zakona z dne 2. maja 1883. l., drž. zak. št. 53, oziroma v zmislu §§ 1, 7 in 9 zakona z dne 29. aprila 1873. l., dež. zak. št. 21, dovolil ustanovitev jednorazredne ljudske šole v Buhujah za vasi Buhuje, Gorenje in Predjama: ob enem se je za to šolo sestimalo v zmislu § 22. zakona z dne 9. marca 1879. l. št. 13 dež. zak., jedno učno mesto.

Z otvoritvijo šole oziroma z zgradbi šolskega poslopja pa bode čakati toliko časa, da bode dokončana obravnava zaradi izločitve davčne občine Buhuje iz glavne občine Hrenovce.

Zoper to razsodbo dovoljena je pritožba na vis. e. kr. ministerstvo za bogočastje in uk tekom 14 dni od vročitve te razsodbe.

Ako pa želé vasi Buhuje, Gorenje in Predjama, da se šola provizorično uže prej otvori, morajo oddati veljavno izjavo, da hočejo prostovoljno prevzeti stvarne šolske potrebe; ta izjava bi se morala oddati pri e. kr. okrajnem šolskem svetu.

C. kr. okrajni šolski svet v Postojni dne 31. marca 1899.

Ta odlok je bil takoj oklican pred farno cerkvijo v Hrenovcih in danes je bila šola v Bukovjah otvorena. Ali omeniti moram na svojo žalost, da nam niso šli na roko vsi podobčani. Ko je bilo že vse pripravljeno, so nekateri zaslepljeni zagnali hrup: »Nočemo šole, kdo bo pa delal, če bo vsaki človek gospod, nočemo stroškov za šolo!« In večinoma taki, ki plačujejo direktnega davka okolo 10 kron, so jeli razgrajati in so se podali celó k odvjetniku, da bi jim napravil pritožbo. A temu se čudim najbolj, da je v tem veku še odvjetnik, ki dela pritožbe zoper — omike. Pripomniti pa moram, da dotičnik ni pridrl svojih firme. Zaslepljeni pa govore sedaj, da bodo tožili tudi njega, ker da jim ni prav naredil pritožbe. V kratkih petih dneh so namreč že dobili pritožbo — zavrnjeno pa še se niso pomirili. Dva njih — najhujša starokopitneža — sta vzela dežnik pod pazduho in hajd v Ljubljano iskat drugega odvjetnika. A nista dosegla drugega, nego da sta bila, dospesva v Ljubljano, na pol pota nazaj.

Mi pa smo, hvala Bogu, vendar doživeli dan 14. februarja 1900, dan zmage proti nevednosti. Bil je lep zimski dan. Ob 8. uri se je jela zbirati mladina v prostorih g. Josipa Jurec. Ob 8. in pol uri so jeli pokati topiči, naznanjajoči, prihajanje povabljenih gospodov iz Postojne. Ob 9. uri smo odšli v sprejedu v cerkev v Gorenji: mladina, občinski zastopniki, okrajni šolski svet in omenjeni odličnjaki. Peto sv. mašo je daroval preč. g. Štefan Rihar. Po maši smo se vrnili v prejšnje prostore. Pridružil se nam je tudi gospod župnik. Tu je g. okrajni šolski nadzornik prijazno odgovoril mladino in jjo vspodbujal k pridnemu učenju, a g. župnik je polagal otrokom na sree verske resnice. Mladina se je razšla na svoje domove, mi pa smo ostali

zbrani na obedu pri gospodu Jurci, kjer so se vršile razne napitnice: gospodov Jurce, župnika, učitelja Mežana, učitelja Fetihe-Frankheima. Ob razhodu smo si še enkrat segli v roke, gostje so poseli v kočije in topiči so zagromeli. Tako smo dočakali in preživeli dan, po katerem smo toliko hrepneli. Zdaj pa še komaj čakamo, da se snide deželni zbor in nam reši prošnjo za samostojno županijo: Bukovje, Predjama in Gorenje.

* Grozen potres se je primeril dne 19. t. m., ob 5. uri zjutraj pri vasi Podpeč pri Preserju. V kamnolomu Knez & Zupančič je padlo namreč nakrat 15.000 kubičnih metrov kamena iz višočine 40 m. Zgodila se ni nikakoli nesreča. Stavbeniki pa imajo za lep čas dovolj kamnja.

* Sestro je ostrelil o neprevidnem streljanju z dvocevko Josip Ahlin na Polici pri Zatičini. Bil je malo vinjen, ko je povodil nekega ženitovanja streljal, ne da bi opazil prihajajočo sestro. Ranil jo je precej nevarno.

* Izseljevanje v Ameriko iz Ljubljane se nadaljuje neprenehoma. Posebno se množe poskusi mladih fantov, da bi ušli vojaški dolžnosti s tem, da jo popihajo čez morje. Skoro ga ni dneva, da bi ljubljanska policija ne »snela« na kolodvoru par takih navihanev. Te dni je zopet odšlo mnogo krepkih kmetijskih moči v Ameriko.

* Silna nevihta je razsajala dne 20. t. m. tudi po Kranjskem, kar je gotovo ne navadno v tem času. V Loškem potoku je dvakrat udarila strela in sicer prvič v strelovod župnišča, drugič pa v zvonik cerkve. Tu se je strela razdelila na dvoje in jedna iskra je prodrla jabolko ter šinila pod zvonikovo streho, kjer je vžgala tramovje, da je začelo tleti. Dobro, da so dim opazili o pravem času in pogasili, predno je začelo goreti. Nevihta s tresanjem, gromenjem in silnim viharjem je razsajala tudi v Litiji in Šmartnu ter je porušila več kozolecev. V Podpeči je tresčilo v neki hlev in je ubilo tri prešiče. O tem sta bila dekla in en deček nevarno omamljena od strele. Istotako silna nevihta je navalila na kamniško okolico od Prevoj proti Tuhinju. Toča je padala s tako silo, da so s konji na cesti plašili.

Vesti iz Koroške.

* Proč od Rima! Glasom uradnega naznanila v »Evangelische Kirchenzeitung« je povodom gibanja »Los vom Rom« prestopilo k protestantizmu: v Celovec 55 oseb, v Beljaku 40 in v Radgoni 11. Katoliška cerkev je s tem gotovo malo zgubila, najbrže pa nič. Istotako bržkone ni protestantska vera nič pridobila.

* Evangelische Familienabende prireja na Zg. Koroškem pastor Treichel iz Orsay-a na Nemškem, v Celovec, Št. Vidu itd. pa celovski pastor John. Ti shodi se vrše pač pod znamenjem velikonemske devize: »Los vom Rom!«

Razne vesti.

Burski narodni himni je avtorica in kompozistka Catherina Félicio van Rees, rojena leta 1831 v Zutphen na Holandskem. V svoji mladosti je bila gospica van Rees izvrstna umetnica godbe ter je zložila več operet, katere je igralo pevsko društvo v Utrechtu. O tej priliki se je seznanila z Burgerjem, ki je bil tudi ud onega društva in je tedaj na utrechtški universi studiral teorijo. Ko je leta 1875. Burger zopet prišel v Evropo kakor predsednik južnoafriške republike ter se zopet sešel s svojo staro prijateljico van Rees, prosil jo je, naj bi zložila narodno himno za Transvaal. V par urah je gospica van Rees napisala tekst in godbo te himne, katero so v Pretoriji z veliko zadovoljnostjo in celo oficijelno sprejeli ter se gospici zahvalili s čestitkami. To delo je tudi ostalo nacionalna pesem Burov.

Ubogi poznanjski Poljaki — pardon, Prusjaki! Kako obnemogli, slabi morajo biti res ti Prusjaki, oziroma, kako klaverna mora biti njih narodna moč, ko se tako bojé celo poljskega abecednika! Saj je pruska vlada v Kvidzinu konfiskovala poljski abecednik za otroke ter je celo prepovedala starišem — ti ljubi Bog — doma učiti otroke v materinem jeziku! In poljska učiteljica Koszuskiewicz, ki je v rodoljubnem navdušenju hotela brezplačno poučevati poljsko dečo v materinščini in je za to prosila vlado dovoljenja — bila je obsojena na 100 mark globe radi »zločinske« nakane, katere vresničenje se je

seveda nujno prepovedalo. In tako kruto, nežloveško, napredku sovražno postopanje imenujejo — nemško kulturo!

Izgube Angležev v sedanji vojni so glasom uradne tabele te-le: 1883 Angležev je bilo ubitih, 5796 ranjenih in 2648 ujetih ali izgubljenih, skupaj 10.327 mož. Izmed ranjenecv jih je poleg tega umrlo še 280.

Število zločinov se je na Angležem jako pomanjšalo, odkar traja vojna v Južni Afriki. Razni nevarni subjekti so namreč odšli v boj proti Burov. Izvrstni burski streli delajo torej Angliji tudi veliko uslugo.

Loterijske številke, izžrebane dne 21. t. m.:
Brno: 90 6 58 75 15.

Brzjojavna poročila.

Državni zbor.

DUNAJ 22. (K. B.) (Zbornica poslanecv.) Seja je začela ob 11. uri in pol. Galerije so prenapolnjene. Novo ministerstvo se je predstavilo in je ministerski predsednik podal nastopno izjavo: Čim huji so bili viharji, ki so pretresali to zbornico in katerih spomin bi želeli pokriti s pozabnostjo, tem potrebnije se nam vidi, da se spominjamo ustavnih pravic in oblasti zbornice. Vlada ni nikakoli strankarska vlada. Velike skupine zbornice so večinoma narodne. Vlada, ki bi se naslonila izključno le na jedno istih, bi lahko naletela na nezaupanje drugih. Mi pa se obračamo objektivno in brez predsodkov do vseh strank; kajti Avstrija ni jednotna narodna država in v njej bivajoči narodi se morajo poravnati. Kakor najtežja dolžnost je vladi poskus rešenja narodnega vprašanja. Vlada ne misli, da bi mogoče doseči mir v nekoliko dneh, istotako ni mogoče doseči mir v nekoliko dneh, istotako ni mogoče rešiti vseh narodnih vprašanj po jedni isti formuli. Narodnih vprašanj se treba lotiti vsakega posebej; umeje se ob sebi, da stvari na Češkem in Moravskem v prvi vrsti kličejo pozornost nase. Ministerski predsednik se je spominjal pravne konference.

Za sedaj ni možno še reči, ali in kolik pozitivni vspeli bo imela ista. Kar je doseženega dosedaj, utrija prepričanje, da je ubrana pot prava in da dovede tudi do cilja, ako ne bodo vnanji dogodki motili posvetovanj.

Po zaključenju konference predloži vlada dotične predloge. Mir se mora napraviti, ker to zahteva prebivalstvo. Ob spoštovanju vsakega narodnega čutstva zahtevajo tudi avstrijski narodi onih dobrot, ki imajo za vse jednako vrednost, namreč kulturo in blagostanje. Tej zahtevi hoče vlada vstreči. Zato naj se predloženi proračun razpravlja čim prej; vsekako pa naj se v najkrajšem času dovoli potrebna sredstva za neizogibne investicije.

Ministerski predsednik je opozarjal na potrebna sredstva za popolnjenje mreže državnih železnic. Omenil je tudi železnice čez Ture in drugo železniško zvezo s Trstom in dr. Za investicije in železnice zahteva vlada 500 milijonov, ali razdeljeno na več let. Potem je opozarjal na vodna občila in na popolnjenje tržaškega pristanišča, je povdarjal važnost industrije, poljedelstva in obrti. Tudi v tem pogledu je prišel čas dejanj.

Minister za trgovino predloži skoro dotične načrte. Vlada pojde vsakomur na roko v interesu obrti, trgovine in izvoza. Vlada se bo bavila vestno v vprašanju štrajka v rudnikih, enakomerno oziraje se na interese produkeije in prizadevanje delavstva glede plač in delavnega časa: uvela je že pripravljala dela in gotovo izpolni svojo obljubo. Min. predsednik je opozarjal, da trgovinske pogodbe skoro potečejo in da je potrebno, da se hitro odobre dogovori z Ogersko. Naznanišči hitro zakonbe načrte je zaključil: materialna in kulturna vprašanja trkajo se silo na vrata državne vlade; zato ni smeti odvrnati teh vprašanj radi tega, ker narodna še niso rešena. Prosi torej zbornico, naj narodni prepri omeji vsaj toliko, da pri tem ostane odprta pot za duševne in gospodarske potrebe države.

Govor min. predsednika je spremljala pohvala: istotako je zbornica na zaključku odobraval ta govor.

Iz poljskega kluba.

DUNAJ 21. (K. B.) Glasom izdanega komunikéja je poljski klub sklenil v današnji seji: Poljski klub, zvest načelu, da varuje ugled in moč monarhije, je prepričan, da se predloga o kontingentu novincev nemudoma reši, ter je sklenil, da ves svoj politični upliv uporabi v to, da se ta pred-

loga reši čim prej, in sicer parlamentarnim potom.

Stavke.

PRAGA 21. (K. B.) Položaj v vseh štrajkovnih okrajih je nespremenjen.

Odlikovanje soproge Loubetove.

PARIZ 21. (K. B.) Sultan je podelil soprogi predsednika Loubeta veliki kordon reda šefalat.

Iz južne Amerike.

VALPARAISO 20. (K. B.) »Reuter« javlja: Čilenska poslanika v Peruju in Boliviji se dogovarjata z vlado v Santiagu zaradi trozveze, ki je baje obrnjena proti Čilu. Brzojavka, došla iz pristanišča Alpaz (Bolivia), potrjuje, da tjakaj dohaja topov in pušk.

Angleži vabijo perzijskega šaha na obisk.

LONDON 22. (K. B.) Glasom brzojavke, katero priobčuje list »Times« iz Teherana, je bil tamošnji angleški poslanik dne 20. t. m. pri šahu v avdijenciji, ter mu je izročil formalno vabilo, naj obišče Angležko.

Španjolska kraljica dobrotnica.

MEDRID 22. (K. B.) Kraljica vladarica je poslala ministra za notranje stvari v Atrquines, da razdeli med žrtve požara 20.000 peset.

Vojna v južni Afriki.

Na Kapu se ne boje ustaje.

LONDON 22. (K. B.) Glasom brzojavke iz Capstadta z dn 19. t. m. so tam menenja, da je minila nevarnost ustaje v kapski naselbini. Prebivalstvo se trudi, da bi javno pokazalo svojo lojalnost.

Kje je Cronje?

LONDON 21. (K. B.) »Standard« javlja iz Modder-Riverja dne 18. t. m. o zasledovanju Cronjeja: V petek po noči je začela 13. brigada napadati zadajo stražo sovražnika. Kakih 2000 Boercev je bilo zasedo nekaj vrhov na severovzhodu od Kippdrifta, od koder so čuvali umikanje glavne čete. Dva vrha so Angleži vzeli v naskoku, a tretjega so Boerci branili trdovratno ter z njega sipali strašen ogenj. Naše čete so se vedle uzorno. Boerci so ostali v svoji poziciji do mraka; tedaj jih je pregnala 84. baterija. V tem času je boerska glavna četa dospela v Klippdradldrift ter prekoračila reko proti jugu. Poslali smo majhen oddelek pešcev-jezdecev in eno baterijo čez Klippdrift na južno stran reke, da bi Boercem onemogočil prehod: ko so Angleži prišli na lice mesta, so videli, da je bilo že toliko Burov onstran reke, da so se lahko branili. Naši topi so streljali do mraka. Včeraj jutro so se Boerci s Cronjem na čelu na vsej vrsti umikali na južni strani reke Modder. Kitchener in Kelly Kenny sta jim za petami. Prošlo noč je Macdonaldova brigada »highlanderjev« napravila 20 milj v enomer, da bi prišla pravočasno v Koodoosrandrift ter zamogla tamkaj Boercem preprečiti prehod.

Ladysmith svoboden?

LONDON 21. (K. B.) »Reuter« javlja iz Windsora: V današnji seji državnega sveta so priobčili vest o osvoboditvi Ladysmitha, ki je došla v tukajšnji grad, v katerem od včeraj biva kraljica. »Reuterjeva« poslanica opaja k tej vesti, da je na dotično vprašanje dobila v vojnem uradu odgovor, da vojni urad ni dobil potrdila te vesti: za to ji ne verujejo.

LONDON 21. (K. B.) »Reuter« javlja: Na tukajšnji borsi je bila razširjena govorica, da je mesto Ladysmith osvobodjeno. Dosedaj pa ta vest ni potrjena.

Cronje v Paardebergu.

LONDON 22. (K. B.) »Standard« javlja iz Capstadta z včerajšnjega dne: Tukajšnji list »Argus« je dobil hrzojavko iz Paardeberga z dne 20. t. m., ki pravi, da je Cronje dospel tjakaj. Čete trpe pod gostimi metki iz pušk in granat. Boerci se branijo obupno.

Zaplenitev živil na reki Ried.

CRADOCH 21. (K. B.) »Reuter« javlja: Tu so se izvedele podrobnosti o zaplembi vozov z živili na reki Ried. Vozovi so bili združeni v tabor, ker jih je napalo 180 Boercev s 4 topi. Streljanje je trajalo ves dan. Boerci so vzeli Angležem 180 vozov z živili. Nekaj gonjačev in vodij so ubili, o drugih se ne ve, kje so.

Izpred Ladysmitha.

LONDON 22. (K. B.) »Morning Post« javlja s taborišča pri Chieveleyu z dne 20. t. m.: Predrlí smo beerske čete, ki oblegajo Ladysmith. Težke boje se imamo pred sabo, a krilo Boercev je že potisnjeno v ozadje in zavzeli smo močne pozicije ter si zagotovili za nadaljno delovanje zelo važne točke. Naši

vojaki so spali zadajo noč v boerskih šotorih na vrhu zasadenih hribov. Od tod vidimo neposredno v Ladysmith. Vse čete so navdušene.

Boerci o novem položaju.

BEROLIN 21. (K. B.) »Tagesblatt« javlja iz Bruselja: V boerskih krogih smatrajo, da vsled izspremenjenega položaja ni več moči držati nobene pozicije v Natalu: za to je zaukazal general Joubert, da se vse čete združijo dalje zadej. Boerci torej zapuste Natal, opuste obleganje Ladysmitha, da bodo imeli svoje čete narazpolagov obrambo transvaalske meje. Tu vlada menenje, da general Buller pride še ta teden v Ladysmith.

Izpred Chieveleya.

LONDON 22. (K. B.) »Times« javljajo iz Chieveleya dne 19. t. m.: V boerskem taborišču, katero so Angleži vzeli Boercem, našli so pismo, v katerem se zahteva pomoči. Odgovor na to pismo, ki so ga tudi našli, se glasi, da pošljejo 150 mož na pomoč; več da ni mogoče, ker so čete, ki oblegajo Ladysmith, zelo majhne.

Tržne cene.

Cene se razumejo na debelo s carino vred.

Kolonijalno blago:

	za 50 kg. v kronah.
Kava: Santos I.	100.—
II.	91.—
Rio I.	97.—
II.	92.—
Santos in Rio lavé I.	120.—
II.	105.—
Laguaira lavé I.	140.—
Laguaira lavé II.	101.—
Maracaibo	107.—
Guatemala	170.—
S. Salvador	108.—
Costarica	141.—
Portorico	160.—
S. Domingo	111.—
Jamaica	100.—
Malabar Plant	166.—
Java W. J. B.	185.—
Moka	153.—
Poper: Singapore	97.50
Penang	92.—
Tellichery	96.—
beli	131.—141.—
Piment:	67.—
Sladka škorja: (cimet)	85.—
electa	89.—
Riz: italijanski	16.75 24.—
Indijski	10.25 15.50
Japonski	15.—17.—
Južno sadje:	
Rožiči:	8.50 9.50
Datelji:	35.—
Smokve: (Calamata) v venic	13.50 15.50
proste	11.—14.50
puljske (Puglia)	12.50 —
smirnske (v skatljah)	48.—29.—
Mandeljni: sladki I. Bari	86.—92.—
Lešniki: siciljski	37.—38.—
istrski	57.—58.—
levantinski olupljeni	77.—
Suho grozdje: (cibibe) Elemé	35.—60.—
Sultanine	31.—68.—
iz Perzije	39.—42.—
črne Cismé	25.—
Morea	26.50 27.—
Lipari	—
Pomeranče: (jaboj)	2.—16.—
Jaffa [jaboj]	—
Limone	3.—6.—
Olje oljkino italijansko I. Bari	81.—88.—
albansko	41.—42.—
dalmatinsko	43.—46.—
bombažovo ameriškansko	37.—39.—
bombažovo angleško	34.—
sesamovo	40.50 53.—

Južno sadje:

Rožiči:	8.50 9.50
Datelji:	35.—
Smokve: (Calamata) v venic	13.50 15.50
proste	11.—14.50
puljske (Puglia)	12.50 —
smirnske (v skatljah)	48.—29.—
Mandeljni: sladki I. Bari	86.—92.—
Lešniki: siciljski	37.—38.—
istrski	57.—58.—
levantinski olupljeni	77.—
Suho grozdje: (cibibe) Elemé	35.—60.—
Sultanine	31.—68.—
iz Perzije	39.—42.—
črne Cismé	25.—
Morea	26.50 27.—
Lipari	—
Pomeranče: (jaboj)	2.—16.—
Jaffa [jaboj]	—
Limone	3.—6.—
Olje oljkino italijansko I. Bari	81.—88.—
albansko	41.—42.—
dalmatinsko	43.—46.—
bombažovo ameriškansko	37.—39.—
bombažovo angleško	34.—
sesamovo	40.50 53.—

Trgovinske vesti.

Budimpešta 22. Pšenica za oktober K. 7.81 do 7.82. Pšenica za april K. 7.58 do 7.59 Rž za oktober K. — do —. Rž za april K. 6.36 do 6.37. Koruza za juli K. — do —. Koruza za maj 1900 K. 5.12 do 5.13. Oves za oktober K. — do —. Oves za april K. 5.08 do 5.09. Pšenica: ponudbe zmerne povpraševanje omejeno mlačno. Prodaja: 10000 met. stot. 5 h. ceneje Vreme: mraz.

Hamburg 22. Trg za kavo. Santos good average za mare 37.— za maj 37.50, za september 38.25, za december 39.— Denar.

Havre 22. Kava Santos good average za februar 50 k. frankov 44.75, za juli 50 k. frankov 45.—.

Dunajska borza dne 21. februarja.

	včeraj	danes
Državni dolg v papirju	99.70	99.70
„ v srebru	99.65	99.65
Avstrijska renta v zlatu	98.80	98.80
„ kronah 4%	99.65	99.65
Kreditne akcije	235.70	235.40
London 10 Lsr.	242.50	242.47 1/2
20 mark	23.62	23.62
Napoleoni	19.29	19.28
100 italijanskih lir	89.80	89.90
Cekini	11.38	11.38

Trgovina z lesom.

Jelove deske	26	mm 8 1/4"	f. 52—57	za 1200
„ 19 in 20	7 1/4"	40—43	„	„
„ skurete 13	14	7 1/4"	30—31	„
„ 14	15	7 1/4"	32—34	„
„ remeljni (morali) 70	70	„	26—27	za %
„ 35	70	„	13—14	„
„ 80	80	„	33—35	„
„ 40	80	„	17—17 1/2	„
„ 90	90	„	40—43	„
„ 45	90	„	20—22	„
„ 100	100	„	60—64	„
„ 116	116	„	70—80	„
Po tramičih (fileri) 3/3, 3/4, 4/4, od 29 do 31 kr. kub.				
Trami 4/5 do 7/9 od 5—12 m. 31—33 kr. kub.				
8/10 in 9/11 6—12 m. 33—36				
Bordonali 10/12 in naprej for. 12.50—13.50 kub. meter				

Prihod in odhod vlakov.

Južna železnica.

Odhod iz Trsta:

6.20 pdp.	omn.	Nabrežina, Červinjan, Benetke
8.25	brzovl.	Dunaj, zveza z Reko
8.25	omn.	Nabrežina, Videm, Benetke, Verona
9.55	post.	Dunaj, zveza Budapest in Zagreb
12.45 pop.	omn.	Kormin, zveza Červinjan, Benetke
4.35	omn.	Nabrežina, Videm, Benetke, Rim
5.30	omn.	Benetke (via Červinjan in via Videm)
		Rim (via Bixij) naravnost
6.25	post.	Dunaj, zveza z Reko
8.15 zvč.	brzovl.	Kormin
8.15	omn.	Dunaj, zveza s Peštom, Reko
8.45	meš.	Nabrežina, Videm, Benetke
9.45	omn.	do Münzschlaga
6.10	omn.	(samo ob sredah) ekspres v Ostende

Dohod v Trst:

6.56 pdp.	meš.	iz Münzschlaga, Beljaka itd.
7.33	omn.	iz Italije, Kormina, Nabrežine
8.45	brzovl.	iz Kormina
9.28	omn.	Dunaj, zveza s Pešto, Mnihim
10.25	post.	Dunaj, zveza z Reko
10.40	brzovl.	iz Italije preko Kormina
11.20	omn.	iz Benetke (via Červinjan)
5.35 pop.	post.	Dunaj, zveza z Gorico
7.40 zvč.	omn.	iz Italije preko Kormina
8.35	brzovl.	iz Italije preko Kormina
9.15	omn.	Dunaj, zveza z Reko
11.25	omn.	iz Italije preko Kormina
10.38 pdp.	omn.	(samo v sredo) ekspres iz Ostende

Državna železnica.

Odhod od Sv. Andreja

6.30 pdp.	omn.	Herpelje, Ljubljana, Dunaj, Beljak
8.45	brzovl.	Herpelje, Rovinj, Pulj, Dunaj
4.50 pop.	omn.	Herpelje, Divača, Rovinj, Pulj, Dunaj
7.45	brzovl.	Pulj, Divača, Beljak, Dunaj
2.30	omn.	Herpelje, Divača (samo ob nedeljah in praznikih)

Dohod k sv. Andreju

8.05 pdp.	omn.	Divača
9.35	brzovl.	Pulj, Rovinj
11.15	omn.	Herpelje, Ljubljana, Dunaj
6.15 zvč.	brzovl.	Pulj, Rovinj, Dunaj, Ljubljana
9.50	brzovl.	Pulj, Rovinj, Dunaj
9.25	omn.	Herpelje, Divača (samo ob nedeljah in praznikih)

Odhod in prihod parnikov.

V Žavljje preko Sv. Marka, Šklednja, Sv. Sobote, Milj ob 7.15, 9, 11.30 predp. 2.15 pop. Prihod 8.—, 10.—, 12.10, 3.25, 4.45 pop.

V Milje 8 (pošta), 9.30, 12 (pošta) predp. 2.30, 4.15 (preko Sv. Marka) 6.15 pop. Prihod 7 (preko Sv. Marka), 8, 9.30 (pošta) predp.: 1.30, 3.30 (pošta), 5.30 pop. Ob ned. in prazn. 8 (pošta), 9.30, 12 (pošta) predp.: 3.—, 4.30, 7.15 pop. Prihod: 6.30 (preko Sv. Marka) 8.—, 9.30 (pošta) predp.: 2.—, 3.45 (pošta) 6.30 pop.

V Koper 7.50 predp., 12.05 (pošta) 3.—, 4.15 (pošta) pop. Dohod 6.45, 9.— (pošta) predp. 1.30, 3.— (pošta). Ob ned. in prazn. 7.50 predp., 12.05 (pošta), 5.— pop. Dohod: 6.45, 9.— (pošta) predp., 4.— (pošta) pop.

V Piran preko Izole 12.30, 3.— pop. Dohod preko Izole 6.30, 7.— predp. Ob ned. in prazn.: 11.30 in popoldne. Dohod: 6.30, 7.— zjutraj (parnika „Istria“ in „Portorose“).

V Umag vsak dan razun nedelj ob 4 pop. Dohod 6.— zjutraj.

V Rovinj preko Pirana, Cittanova, Poreča vsaki pond., sredo, petek 7.30 zj. Dohod torek, četrtek, sobota ob 7. uri zjutraj.

V Pulj preko Pirane, Cittanova, Salvo, Poreča, Vrsara, Rovinja in Fasane ob 6.45 zjutraj vsak dan. Dohod 2 pop.

V Miramar 10.45 predp. 3.15 pop. Dohod 1.30 6 pop.

Furlanska železnica.

Odhod iz Tržiča:

7.48 pdp., 1.53, 6.25 pop. preko Červinjana v Italijo 10.42 „ in 10.48 zvečer do Červinjana.

Dohod v Tržič:

7.20, 2.45, predp., 5.48, 10.33 pop. iz Italije preko Červinjana, 1.35 pop. iz Červinjana.

Št. 181
O. 5. sv.

Razpis učiteljskih služeb.

V šolskem okraju sežanskem se razpisujejo v stalno nameščenje sledeča mesta:

1. Služba učitelja voditelja III. plačne vrste na jednorazrednicah v Dutovljah, Kobljeglavi in v Tennici;
2. Služba učitelja III. plačne vrste na dvorazrednici v Povirju;
3. Služba učiteljice III. plačne vrste na štirirazrednici v Sežani.

S temi službami spojeni prejemniki so ustanovljeni v deželni zakon z dne 15. oktobra 1896 št. 30.

Prosilci naj vložijo svoje pravilno opremljene prošnje v teku šestih tednov po razglasu tega razpisa v uradnem listu pri dotičnem krajnem šolskem svetu. Sežana, 17. februarja 1900.

Predsednik:

Dr. Laharnar.

NAZNANILO.

Vsem onim cenjenim gostom, kateri so se pritoževali, da ne pridejo v mojo gostilno več dokler bo notri Italijan, naznanjam, da istega ni več.

O tej priliki se priporočam starim gostom, prijateljem in znancem za mnogobrojen obisk. Spoštovanjem udani

Fran Valetič
gostilničar.

Mala oznanila.

Pod to rubriko priučeno oznanila po najnižjih cenah za enkratno licencijo se plača po 1 nvl. za besedo; za večkratno in enkratno pa se cena primerno zniža. Oglasi za vse leto za enkrat na edel stanejo po 10 gld. ter se plačujejo v četrtletnih antecipatnih obrokih. Najmanjša objava 30 nvl.

V Trstu.

Posredovalnica za potovanja.

Alojzij Mozetič Piazza Negoziante 1. daje pojasnila za vsakršna potovanja in sprejema predplačila za obisk letošnje svetovne razstave v Parizu.

Krème.

Perhauc Jakob ulica Acquedotto 8
Zaloga vsakovrstnih vin in butelj. Postrežba točna, cene zmerne.

Pirih Ivan ulica Media št. 3., toči črna in bela vina in pivo prve vrste kuhinja izvrstna, cene zmerne.

Lozić Jurij Androna S. Lorenzo (za magistratom), Zaloga pristnega dalmatinskega vina po najnižjih cenah. Razprodaja od 5 litrov naprej. Na zahtevanje se pošilja na dom in na deželo

Potočnik Fran ima gostilno v ulici Ireneo št. 2., toči istrsko, dalmatinsko in belo vipavsko vino ter Steinfeldsko pivo vsaki čas mrzel jedi. Odprto vedno do polnoči.

Obuvala.

Rehar Peter ulica Riborgo št. 25. Velika zaloga in delavnica vsakovrstnega obuvala po naročbi.

Pekarne in sladličarne.

Jak. Perhauc Ulica Stadion št. 20, pekarna in sladličarna, svež kruh večkrat na dan, prodaja moke. Vsprejema tudi domači kruh v pecivo. Postrežba točna.

Kavarne.

Anton Šorli priporoča svoji kavarni »Commercio« in »Tedesco« ki sti shajališči Slovencev. Na razpolago so vsi slovenski in mnogo drugih časnikov.

Zaloga dog in sodarski mojster.

Abram Fran Ulica S. Francesco št. 2. Trgovec z dogami in sodarski mojster, izdeluje vsakovrstne sode in posodo. Delo solidno, cene zmerne.

Trgovci.

Fran Hitty Ulica Barriera vecchia št. 13 prodajalnica vsakovrstnega manifakturnega blaga in drobnarij. Na zahtevanje se pošiljajo vzorci tudi na deželo.

Novak Mihalj trgovec, ulica Sv. Caterina št. 9, priporoča svojo zalogo kolonijalnega blaga na debelo in na drobno. Razpošilja na deželo proti povzetju.

Oglje in drva.

Muha Josip v ulici del Torro št. 12 priporoča svojo dobro preskrbljeno zalogo oglja in raznega kuriva kakor premoga, koka, trdega lesa itd. Svoji k svojim!

Mesar.

T. Zadnik mesar, ulica S. Francesco 16, postreže z vsakovrstnim mesom po zmernih cenah. Na željo pošilja na dom.

Mlin na par.

Valentin Skočir ima v ulici Giulia št. 309 mlin na par, kjer melje vsakovrstne turščene moke. Trgovcem pošilja na dom točno in po najnižji ceni. Za zasebnike melje po nizki pristojbini. Za kakovost blaga se jamči.

Podučevanje jezikov.

Jurca Katinka v ulici Valdirivo št. 17 I. nads. podučuje doma ali zunaj francoski, nemški, slovenski in italijanski jezik v najkrajšem času po najnovejših metodah.

V Gorici.

Civilni in vojaški krojač.

C. kr. privilegirani kroji vsakemu koj razumijivi krojiti

Martin Poveraj v Gorici na Travniku št. 22 I. n ima izborna zaloga vsakovrstne blaga za obleke iz inozemskih in avstrijskih tovarn in gotovih oblek, dežnikov in sobnih plaščev za vsako sezono. Vse po najnovejši modi.

Voščene sveče.

J. Kopač svečar v Gorici ulica Sv. Antona št. 7 izdeluje sveče iz pristnega čebelnega voska. Za pristnost jamči s 2000 k. Za obilne naročbe se priporoča prečistiti duhovščini, cerkvenim oskrbnikom ter slavnemu občinstvu.

Pohištvo in meblji.

Novoporočenci pozor! Velika zaloga vsakovrstnega pohištva, mebljev, okvirjev, ogledal, stolic za jedilne sobe, blazin z različnimi tapetirami in pohištvo za elegantne sobe. Sprejemanje vsakovrstnih naročil v svo to stroko spadajočih del. **Anton Breščak, Gorica, Gospoke ulice št. 14.** Prodaja proti primerni varščini tudi na obroke.

Voščilo (biks) in usnje.

Glavno zalogo voščila (biksa) družbe sv. Cirila in Metoda in tvorniško zalogo vsakovrstnega usnja ter vseh potrebnih za čevljarje ima **Ivan Drufovka v Gorici** na Travniku št. 5. Podružnica v Sežani in Komnu. Naročbe se točno izvrše.

Proda se

radi razdelitve v mestu lepa hiša z gostilno, vrtom, s kegljiščem itd. Krasna lega tik bodočega električnega tramvaja. **Več pové uprava „Edinosti“.**

Spedicijska poslovnica

Gašpar Hvalič v Gorici v ulici Morelli št. 12.

se toplo priporoča Slovencev v mestu in na deželi za prevažanje vsakovrstnega blaga in pohištva v vse kraje.

Nov zaprt voz za prevažanje.

Dostavljanje nepoškodovanega blaga se zagotavlja.

Najboljše berilo in darilo je vsestransko jako pohvaljena „Vzgoja in omika ali izvir sreče“

(neobhodno potrebna knjiga za vsakega človeka, kateri se hoče sam lahko in hitro navaditi vsega potrebnega, da more sebe in druge blaziti in prav olikati) ter se dobi za predplačilo 1 gld. 50 kr., po pošti 10 kr. več, ali proti po štemu povzetju pri **Jožefu Valenčiču na Dunaju III., Steingasse N. 9 I. St., Th. 10.**

Založnik ozir. prodajalec je voljen vrniti denar, ako bi mu kupec poslal knjigo še nerazrezano in čisto v treh dneh nazaj. Cena je skrajno znižana, knjig je malo več.

100 do 300 goldinarjev

zamorejo si pridobiti osebe vsakega stanu v vsakem kraju gotovo in pošteno, brez kapitala in rizika z razpečevanjem zakonito dovoljenih državnih papirjev in srečk. Ponudbe pod naslovom **Ludwig Oesterreicher v Budimpešti, VIII. Deutsegasse. 8.**

MEJNARODNI PANORAMA

TRST - Borzni trg 14 - TRST

Od 9. do 24. februarja

III. serija Špansko.

Jako zanimivo potovanje po Havani in sv. Sebastjanu. Arena v času boritve z biki. 50 podob 50.

Vstopnina 20, otroci 10 kr.

SEMENA

z nasadov cvetic, travnikov itd. **tvrdke Wolfner & Weisz** na Dunaju

po cenah, da se ni bati konkurence.

Zaloga v Trstu:

Roberto Bambule cvetličar
v Via delle Torri (Palača Diana).

Priznana najboljši z važnimi patentiranimi novostmi lastne iznajdljive tehnične dovršeni

glasovirji

dobe se najbolje in najceneje direktno pri tovarnarju

Henrihu Bremitz

c. kr. dvornemu zalagatelju,

Trst — Borzni trg številka 9 — Trst

Ilustrirani katalogi na zahtevanje franco.

POSLANO.

Fran Wilhelmov

odvajajoči čaj

od

Frana Wilhelm

lekarnarja v Neunkirchen

(Spodnja Avstrija).

Se dobiva v vseh lekarnah v zavitku po 1 gld. av. velj.

Narodna jed

postati morajo testenine iz Prve kranjske tovarne testenin **Znideršič & Valenčič** v II. Bistrici po njih izbornem okusu, obilni redilnosti, nizki ceni in enostavnem pripravljanju. Zahtevajte jih v vseh prodajalnicah jestvin.

HÔTEL SUŠAK

s 25 popolnoma novourejenimi

sobami, z 1 in 2 posteljama

se otvori dne 1. marca t. l. na Sušaku.

Omnibus, ki prihaja k vsakemu dohodu vlaka, prevažal bo p. n. potnike po isti ceni, kakor reški.

Restavracija z izvrstno kuhinjo, domača vina iz velikih kletij župana blag. gosp. Vladimira Nikolića Podrinskega, kakor tudi raznovrstna druga vina.

Potnikom so na razpolago kočije in vozovi za prtljago.

Od danes naprej dobi lahko že vsak potnik sobo v hotelu, a po otvoritvi bo vse najmodernejše urejeno. V hotelu se nahaja malo, a zunaj hotela veliko kopališče.

Hotel je posebno ugoden za one, kateri prihajajo v morske kopelji.

Sušak, v februarja 1900.

Spoštovanjem

Petar Marač, lastnik.

Uprava „Hôtel Sušak“.